

стъпало въ културното си развитие изобщо, особено пъкъ съ създаването отпосле на писмения славянски езикъ, но сжще- временно не може да се отрече и факта, че, наредъ съ християнизиранието, сж били изоставени дотогавашнитѣ икономически и политически форми на управление на българското общежитие и сж били възприети византийскитѣ правни норми, които внасятъ рѣзко противоречие между привилегированитѣ класи, отъ една страна, и селячеството, отъ друга, изострятъ взаимоотношенията срѣдъ тѣхъ и подготвятъ безразличието всрѣдъ народнитѣ слоеве, поради което българската държава попада въ две тежки робства.

Както се каза по-горе, заедно съ християнизиранието, сж възприети и византийскитѣ правни норми, следователно възприето е и византийското жестоко и безчовѣчно законодателство, което е било чисто азиатско. Както е известно, -сждебниятъ законъ на българитѣ (законъ соудный людьмъ) е преработка на Еклогата на Левъ Исаврийски. Този византийски законъ почти за всѣко престѣпление е предвиждалъ наказание смъртъ или пъкъ безчовѣчно осакатяване: отрѣзване на рѣце, уши, носъ, ослѣпяване, скопяване и редица други жестоки и нечовѣшки наказания. Славянскитъ свѣтогледъ, обаче, е отхвърлил византийската жестокость, та въ преработката на горния законъ тия жестоки наказания сж били замѣнени съ глоба, конфискация на имоти, изгонване отъ страната, или пъкъ съ продаване на провинения въ робство. Но въ всѣки случай славянскитъ свѣтогледъ е предпочиталъ да вижда хората здрави, отколкото на всѣка крачка да вижда уроди — лишени по законенъ начинъ отъ рѣце, уши, очи, носове и пр.

Съ насилственото християнизирание на българския народъ не е станала само смѣна на езическата религиозно-обредна декорация съ християнската такава, а въ действителность е станала една рѣзка и коренна промѣна въ самата организация на държавната власть, отъ една страна и отъ друга — въ самия политико-стопански животъ на страната и на българското общежитие, която рѣзка промѣна е станала причина за арена на постоянни борби между привилегированитѣ и непривилегировани българи и славяни и които борби сж се водили дори и до самото турско робство.

Впоследствие, особено всрѣдъ болярството и висшето духовенство, византизмътъ е внесълъ и сжществена рѣзка промѣна въ нравитѣ на християнизувания български народъ, което е изострило въ голѣма степенъ търканията между привилегированата класа и непривилегированата такава.